هوا شارنده

سیاحت

گوگل نلك ٩ نچی نومر
حکایه‌سی

روسچه‌دن ترجمه

مترجمی:
تاج الدین ابراهیمی

ناشرلری: برادران کریموفلر.

کریموفلر مطبعه‌سی قزانده

КАЗАНЬ.
Тип. Т. Д. „Бр. Каримовы“
1910.

هوا شارنده

سیاحت

گوگل‌نڭ ۹نچی نومر حکایه‌سی.

روسچه‌دن ترجمه

مترجمی: تاج‌الدین ابراهیمی.

ناشرلری برادران کریموفلر.

مطبعهٔ کریمیه قزان

Казань.
Электро-Лито-Типографія Т. Д. „Бр. Каримовы"
1910.

١

بیوك طاو باشنده صالنغان بر شهرده تیمر ایله سودا قیلغوچی بوب اسملی بر بای بار ایدی. اوزلری آز جماعت اولوب: اوزی وخاتونی ونوما اسملی بر قزی غنه ایدی. اول تیره نڭ عادتی بوینچه نوما اوچنچی یاشندن حیوان تیرسی ایله سودا قیلغوچی بر کشیگه یه‌ره‌شلوب اون یلدن صوڭ اون ایکی یاش تولغاچ بالغه‌دن حساب قیلنوب طوی ونکاح بولاچق ایدی.

عادتلری شولای بولسه‌ده نکاحغه قدر قز ایله یگت بر بریله کورشمیلر ایدی لکی کیاوگه بارو اوچون بو اون ایکی یاش ایڭ کیمی بولوب فقیره قزلر صوڭراقده بارالار ایدی اما یگت اون بیشدن باشلاب نیچه یاشده بولسه‌ده یاری ایدی.

بوبرده عجب اش توگل حاضر برزنك بوزمانلده اسسی یرلرده نکاحلر بیك یاشلهته بولادر.

نوماغه اون ایکی یاش تولغاچ آتاسی کیاوگه بیروب کیاونی یورتینه آلدی وسوداغه اویرهتوب سوداسون کیتّایتدی. کیهو بیك یخشی‌سودا گیرچغوب اشلری بیك آلغه کیتدی. بوبنك اوینده ترکلك بیك ایرکن بولوب بربرینه محبتلری کامل بولسه‌ده نوما قایسی وقتلرده حسرتلی وایسابلی یوری ایدی ومونك سببن هیچ کم بلمی‌در ایدی.

بوبنك یورطنده بر بیك کیك سرای بولوب اول سراینی بربوکری کشی یالغه آلغان ایدی واول سراینی همیشه اچلن بیکله‌ب توتوب بیك سیره‌ك کنه آندن چغغانی کورنه ایدی وخواجه‌سینه فاتیر آقچه‌سون وقتنده تولهگانلکدن آنك ایله هیچ کم‌نك اشی یوق ایدی. چغغان‌وقتده قایه بارسه‌ده بوکروسندن کشیلر کولگانلکدن بار خلق‌ده شونك اوچون عارلنوب سراینلن چغمی بیکلنوب یاطا دیب اویلیلر ایدی.

شولای ایتوب کوب یللر اوتدی آنڭ یانینه هیچ کم کرمه‌دی. نوماده کچره‌ك چاغنده آندن کوله حتی قورقادرده ایدی.

بر طاپقر نوما آنڭ ایله اوچراشقان بوکری آکار اوزی یاصاغان براوینچق بیردی شوندن صوڭ آنڭ حقنده‌غی اویلرن بوتونله‌ی اوزگارتدی نوما طومشدن یومشاق طبیعتلی بولغانلقدن بوکری‌گه‌ده آچلوب یومشاقلق کورسه‌ته باشلادی. بوکری اوچون بو بیك شادلق بولغانلقدن اول سیوکلی بالا ایله اوچراشورغه حیله‌لر ازلی باشلادی ولکن کورشولرن کشی کورمه‌سندیب بیك صاقلاندی بوکری بیك عالم کشی بولغانلقدن وقزده علم‌گه هوس وقابلیت تابقانلقدن اوطرشی ایله نومانڭ عقلن نورلاندردی وذهن‌لرن آچلدردی وسرای ایشکنڭ آنڭ اوچون هر قایچان آچق توتدی. نومابوکری نڭ یانندعجایب نرسه‌لر کورگاتلکدن سیره‌ك سیره‌ك یانینه کروب، اوطرشوب صوراشدره تورغان بولدی زیرا بوکری نڭ سرایی بوتونله‌ی بر

تجربه‌خانه ایدی (هر تورلی قوراللر، دوالار وماشینالر بار ایدی). بوکری شاکردقزینه هیچ کمگه هیچ نرسه ایتمه‌و شرطی ایله مونده کورگان نرسه‌لرینڭ هر برسون آیروب آیروب بیان قیلدی بوکری نڭ اشلی تورغان نرسه‌لری آراسنده کوب یللر آزابلنوب یاصاغان بیك ضور بر هوا شاریده بار ایدی.

صوڭره کیاوگه بارغاچ نومانڭ آنڭ ایله اوطرشووی بیك سیره کلنه باشلادی، گرچه بوکری نڭ طشدن کورنشی (قیافتی نڭ یمسزلگی) آلارنڭ قاطناشووی توروسنده هر تورلی شك وشبهه‌نی یوغالتسه‌ده ایری نڭ کونچیلگن اویاتمق بیك ممکن ایدی. بوکری اوزینه سویگان شاکردی ایله کوروشودن قاچا باشلادی هم ایشکن آنڭ اوچونده بیکله‌دی بو حال علم‌نی سویگان ومعرفتکه صوصاغان یاش خاتون اوچون بیك یامانصولق بولدی زیرا ایری ایله مجلسنده صاتوآلو اشلرندن وهر تورلی کون صاین بولا تورغان واقعه‌لردن باشقه هیچ نرسه آلورغه ممکن توگل ایدی. برنیچه مرتبه نوما اوزیده وهیچ کم‌نی

اوچون ایکانون آڭلامیچه سرایغه باروب کررگه رخصت صوراب ایشکن قاقسه ده جواب بولماغاچ ئلله بوکری اولدی میکن دیب اویلی باشلادی. بر طاپقر اسسی کوندن صوڭ بالخونده ایری ایله کیچکی صالقونده حضورلانوب اوتورغانده بوکری نڭ اویینه قایتوب کیلگانون کورگه چ آزغنه قالدی بالخوندن سیکروب توشه یازدی. ایری بوشامانلانووی نڭ سببن صوراغاچ پراستویغنه سببلر اویلاب تابوب ایرن طنچلاتوب اولگردی .

وقتلر بیك تیز اوزوب منگیلگه کیتدی نومانڭ کیه وگه باروینه اوچ یل بولدی ماتورلغی ده توگالله نوب دنیاده بر ماتورلر جمله سندن بولدی ایری بیك سویگانلکدن، آنڭ حقنده اوزلرینڭ یاغنده بولغان ئه شه کی عادتلردن بتونله ی طیولدی زیرا خاتونلر بر نرسه گه صانالمیچه، ایرلرنڭ برقزغانچ جاریه سی کبی یورطده غی بار قارا اشلرنی اشله رگه تیوش ایدی. وقتی بله ن ایرلر بر بیردن ایکنچی بیرگه بارغانده

اوزلری قوللرینه ییگلچه‌گنه تایاق توتوب، خاتونلر یوك تارتا تورغـان حیوان شیکللی هر تورلی آور نرسه‌لرنی کوته‌روب باررغه تیوش ایدی.

اوزون سوزنڭ قصقه‌سی نومانڭ ترکلـگی یخشی ایدی. لکن نوماغه بولای ترکلك تقدیرده اوزاقغـه یازلماغان ایکان. ایری سرخاولاب شول سرخاوندن ئولدی. شول سببلی اول یاق خاتونلرینڭ باشینه کیله تورغان یوغاریده ئه‌یتلـگان ناچـار حاللردن ده ئه‌شه‌کیره‌ك حسرتلی حال نوما باشینه‌ده کیلدی. زیرا اول یاق خلقی‌نڭ عادتنچه اولـگنڭ ته‌نن بر ییرگه اوت‌یاغوب یاندرالار ایدی. قالغان خاتونی ایرینڭ ته‌نن یاندرا تورغان ییرگه اوزاتا باروب، یاندرلا باشلاغاچ ایرن سویگانلـگنی اثبات اوچون تریله‌ی اوزن اوتقه ارغتوب ایری ایله برگه یانارغه کیرك ایدی. بواشنی قیلماغان طول خاتونلر خلق قاشنده بیـك مسخره‌گه آلنوب اول ییرنی ایرکسز طاشلاب کیته‌رگـه مجبوره بولا ایدی.

اوقوچیلرمزغه یاشرون قالماسون موندی ئەشەکی عادت هندنـنـڭ بعض ییرلرندە حاضردەدە بار ایکان. شول سببدن کوب آنالر اوزلرینڭ قزبالالارینی توغان چاغندوق ئوترەلر ایمش شولای ایتوب اوز عمرلرندە صناب کیلگان بوحسرتلی حالدن قزلرینڭ قوتولوون تلیلر ایمش.

شول رەوشچە فقیرە نومانڭدە حالی چغه آلماسلق درجەدە خرابلقغه ئەورلدی. ایرینڭ آتـا آناسی استەگانلکدن، عادتلرینی یرینه کیترو اوچون نوماغه اوزن اوتقه آتماقلق ایرتەگی کوندن قالماسقه تیوش ایدی. قزنڭ آتا آناسی جلاب رنجودن باشقه بواشکه هیچ بر قارشولق قیلا آلمیلر ایدی.

شوشی آقتق چیکدە نومانڭ یاردمچیسی بوکری بولدی بیك صوڭغنه کیچ بلەن براوگای وقتنی توری کیتورب نوماغه شپرتقنه یورطدە بار کشیدە یوقلارغه یاتوب بتکاچ سرای‌غه کر ئلی دیدی اوزی آلـدان کیرەك یاراقنی حاضرلەب انگر منگر بولغاچدە

سرای‌نلگ توبه‌سون آچوب اوزی‌نلگ اوچارغه آنوقلاب یتکورگان شارنی غاز ایله آز آز توتورا باشلادی.

نه‌ق‌تون اورتاسنده نوما کیلوب سرای ایشگن قاقغان ایدی حاضر بوکری ایشکنی آچوب کرتدیده اچدن بیکله‌ب‌ده آلدی. نومانلگ کوزلری یاشلی‌ایدی بوکری آنلگ سببن بلگانگه کوره اورندقغه‌اوتورتوب ایتدی:

- ای بالام سینی حسرتلی حال کوته‌در اگر مینم سوزمنی طگلاساڭ قوتولورسن دیدی.

نوما کوز یاشلرن سورتوب ای مینم یخشی خلفه‌م زنهار ایتسه‌نه نی روشچه ونی اش قیلوب مین بوبلادن قوتولا آلورمن دیدی.

— مینم ایله کیتسه‌ڭ قوتولورسن دیدی.

— مینی بیت آرتدن قوارلر مینی قوتولدررغه تله‌ب سین اوزگده هلاك بولورسن دیدی.

— یوق بز کشیلر قوارلق یرده بولمابز سین بو شارنی کوره‌سلگ‌می سینلگ بختکه قارشی بولوت آستینه

آلوب منەرگە حاضرلەنوب یتدی. ایرکن اوچقان قوشلر کبی قایە تلەسەك آنده اوچارمز کوك بیوکلکندن یر یوزنده اوزمزگە قورقنچسز طنچ تورورلق اورننی صایلارمز دیدی .

نوما مین بیك راضی دیب قچقردی .

— مونده بر آز خطر بارنیده ایسگە آل اگر شار یارلا قالسە هلاك بولورمز، لکن سیڭا بیت بارده بر سین ایندی آزابلانوب اولە تورغان اولومگە حکم ایتولگان کشی دیدی .

— هرنی بولورلق بولسەده مین سینڭ ایلە کیتەرگە حاضر دیدی نوما.

— آلای بولسە بیك کیرەك نرسەلرڭنی گنە اوزڭ بلن آلده برده کیچکمایچە کیل بر ساعتدن آری تورمابز سفرمز اوچون بار نرسە حاضر رزقلق دیسڭ مین بر آطنەلق زاپاسده آلدم دیدی.

نوما سرایدن چغوب یارنی ساعت اوتەر اوتماسده بر کچکنە تویونچك ایلە قایتوبده کردی. بوکری

نومانی قامشدن اورگەن وتوبینه هرتورلی کیرەكیاراق نرسەلر صالغان بر زور کارزینکه گه اوتورتوب شار اوچوب کیتماسون دیب بیلەب قویغان باولارنی چیشدیم اوزیده تیزرەك سیکروب منوب اوتوردی. شار اکرنگنه کوتەرله باشلاب توبه تیشگندن چقغاچ یوزگەن شیکللی هواغه کوتەرلدی. بوکری ئلی بر باوندن ئلی بر باوندن تارته تارته شارنی قاراب یورتەدرایدی. صوگره نومانگ یانینه اوتوراب ایتدی:

— بزگه جیل بیك اوگای حاضر میگاده بر آزغنەیال ایتەرگه ممکن دیدی.

— نوما بز کوب کوتارلدکمو؟ دیدی.

— ایکی چاقروم بیوکلككه دیدی.

— بز یردن کورنمی بزمو؟

— کورنمی بز، اگر کوندز بولسەده کورنماس ایدك تونله بله سوزده یوق. بو بیوکلككه هیچ بر قوشده منمی. ای مسکینم اوشەنگان سگدر ایندی طنچلاب یاتوب یوقلا، طاك آتقاچ مین سینی اویاتورمن اوزم

یوقلاغان آراده شارنی یورته توررغه اویره‌تورمن مین ته‌ولگینه برگنه ساعت یوقلارغه کونوککان دیدی.

نوما طوڭغانون طویا باشلاغان ایدی درحال بوکری‌نڭ کیومن بورکه‌نوب یاتدی وانکاسی‌نڭ قولنده یوقلاغان بالا کبی راحتله‌نوب یوقلادی. بوکری‌نڭ خیانت قیلماوینه اوّلده‌اوك چن اخلاصی ایله اشانادر ایدی. حاضرده‌ایرته‌گوسون قاچووی ممکن بولماغان اولمدن قوتقاروچیسی بولغاچ بیگره‌کده اشاندی.

قویاش چقغاچ بوکری نومانی اکرونگنه‌اویاتوب قصقه‌چه‌غنه شارنڭ یورته تورغان ره‌تلرن اویره‌توب واوزی تورونب یاتوب یوقلادی. یاتقان وقتنده بر توشنی کورسه‌توب قویاش شول توشکه منوب یتکاچ مینی اویات دیدی.

نوما بوکری‌نڭ قوشووی بوینچه، نه‌ق وقتنده اویغاندی تورغاچ ده‌ایرته‌گی رزقنی حاضرله‌رگه‌توتندی نوماده بولشوب ایکسی برگه حاضرله‌دیلر.

شولای‌ایتوب‌بولار بر آطنه اوچدیلر. بوکری‌نڭ

اوینچه وبلدره تورغان قورالی‌نڭ بلدروی بوینچه
بر آطنه‌اچنده اوزلرینڭ قالاسندن ملڭ‌یارم چاقرم یر
اوچدیلر. شوندن صوڭ بوکری شارنڭ گاز چغارا
تورغان تیشوگن آچوب بیك‌تیز توبه‌ن توشه‌باشلادی.
ییر اوستنده‌گی نرسه‌لرنی آیروب بلورلك بولغاچ
قاراسه کوردی صوسز، قوملق وکشی تورمی تورغان
ییرگه توشه‌لر ایمش. قوش اوچومی قدر ییرگه توشکاچ
شارنڭ تیشوگن قابلاب قوری صحرانڭ‌بوینچه‌کیتدی.
هوانڭ بوقاتلاونده جیل‌قوّتلی‌بولغانغه‌کوره شار، تیمر
یولده یورگان ایلچی پویزدی‌نڭ تیزلگی‌قدر تیزلك
ایله‌کیته‌باشلادی. یراقدان‌طاولار کورنوب، آلار آراسنده
جلان شیکللی بورغالانغان صولی یلغه‌لرده‌کورندی.
بوتوشده هیچ برکشیلر تورا تورغان ییرلر کورنمه‌گاچ
توشه‌رگه یاراقلی اورن ایکان دیب بر نیچه مینوت
اچنده شارنی ئه‌کرنگنه ایندروب، یولچیلر کارزینکه
اچندن چقدیلر.

— بزنڭ یولمز بیك اوڭدی قاره ئلی نوما بو طاو

ایته گنده‌گی اورماننی نیندی قزلر کوك ماتور بوبرنك قاچوب کیلوب ترکلك قیلاچق اورنمز بولور. بواورن بزگه رزق‌ده بیرور آخرسی بو توشلرگه کشی آیاغی تیمه‌گاندر دیدی.

بوکری توشکان بومیدانلق بیوك وقویی اوله‌نلر ایله قابلانغان ایدی. تگنده مونده کشینی جوله‌رله‌ندررلك درجه‌ده خوش ایسلر بیره تورغان زور زور چه‌چه‌کلرده کورنه‌در ایدی. نوما بالالار شیکللی بارنرسه‌دن ده‌الك چه‌چه‌کلر جیارغه آتولغان ایدی بوکری آنی توقتاتوب ایتدی:

— بوچه‌چه‌کلرگه قاغولما آلار آغولی دیدی.

— نوما ایرنلرن قابارتوب: نی اوکونچ بومحبتلی چه‌چه‌کلر جییارغه یارامی ایکان دیدی.

— بزگه بوتوشده اوزاق تورغه یارامس شارنك گازن چغاروب بتورگاچده جلغاغه تابا توشه‌رمز سین میگا قایسی برکیره‌ك نرسه‌لرنی ایلتشورسك شار بله‌ن کارزینکه مونده قالوب تورر دیدی.

— قارا ئلی نوما، موندہ تور وچیلر بار ایکان دیدی.

— قایدہ سین آلارنی کورہسڭ؟

— أنہ تسگندہ یراقدہ کچکنہ گنہ اویلردن بر قالا کورنہ ایدہ شوندہ طابہ باریق هر نیچك بولسہدہ آلار بزنڭ اوچون قورقنچلی توگل دیدی.

اول بوسوزنی ایتکانگنہ ایدی قواق آرتوندان بویلری یارطی آرشون قدرلی گنہ ایکی کشی کورندی وشول ساعتدوك یاشرندیلر.

— منہ کورہسڭمی مین بیت یاڭلشمادم بولار بیت اکیتلردہ گنہ سویلہشنہ تورغان واق کشیلردر آلارنی بوزماندہ هیچ کم کورگانی یوق دیدی.

بیك تیز آلار کچکنہ آولغہ باروب یتدیلر ایڭ بیوك قارالتیلری زور کشی نڭ بیلندن اوزارلق توگل ایدی. کشیلری یولدہ اوچراغان کشیلر کبی واق خلق ایدی. بولارنڭ کورنووی ایلہ اوز آرالارندہ بیك چوالشدیلر.

آلارغہ یومشاقلق کورسہتورگہ کیرہك، بز اولو

گەودەلی کشیلردن قورقماسونلر دیب کولوب بوکری قالانڭ برچیتندەرەك بریرگە اوتوردی.

کوبدە اوتمادی آلار یانینە برنیچە دیستە ایر کشیلر کیلوب یراقدەراق توردیلر. بوکری اشارە بلە آلارنی اوزلری یانینە کیلورگە اوندەسەدە بایتاق‌غە قدر یانینە کیتورە آلمادی. آخرندە ایکی باطرراغی یاقنراق کیلوب اوزلری‌نڭ چیقلداغان طاوشلری‌ایلە تچقرە باشلادیلر. برنڭ یولچی‌لرمز دەشماینچە بارا تورا نی بولور دیب تیککنە اوتوردیلر. باباغی ایکی‌باطر یانینە آز آزغنە قیوغایە قیوغایە ایکنچیلری کیلە باشلاب برنڭ یولچیلرمز آڭلاماغان تلدە نیندیدر سوزلر ایتە باشلادیلر؛ لکن قیلنمشلرندە دشمانلق بلنمیدر ایدی. برنیچە وقتلار اوتکان‌نڭ صوڭندە شهردن بر توركوم خلق چقدی. آللارندە اوزون قولغەغە الگان الملریدە بار ایدی واول قولغەغە برکتکان معدن‌دن یاصاغان جالت جولت ایتوب تورا تورغان برتوگارەك نرسەدە بارایدی. نوما ایلە بوکری

اوتورغان یرگه یکرمی آدوم‌لاب یر قالغاچ توقتاب
یارتی توگه‌رەك یاصاب اوزلـرنچه چیقلداشوب سلام
بیردیلر. بوکری آلارنك سلام بیرولرن آڭلاغاچ نوما
بلەن ایکسی آیاق اوره توروب سلام‌لرن آلدیلر.
بو اشکه اول واق کشیلرنك بیان قیلوب بـولماسلق
درجه‌ده ایسلری کیتدی. نوما ایله بوکری‌نی اوزلری
آرتندن شهرگه بارغه اشاره‌لر ایله اوندی باشلادیلر.
بولارده قبول ایتوب بارا باشلادیلر. شهرگه تابه بـر
نیچه آدوم کیتکاچده اوزلرنچه بر تورلی قیلنشوب
صف‌لنشوب آلغه تابه بارا باشلادیلر. قایسیلری
بزنك مسافرلرمز ایله ینه‌شه نیندی کشیلر ایکانـونی
بله‌سیاری کیلوب قاری قاری حتی قوللارن آلارغه
تیوروب بارالار ایدی. اورام‌لاری‌نك کیکلـگی ایکی گنه
کـشی صیارلق ایدی. اویده‌گیلری اویلری‌نـك
توگاره‌ك تیشوکلرندن باشلارن طغوب عجبسنوب قاریلر
ایدی. ایکی یوز آدوم‌لاب بارغاچ بزنك یولچیلرمـز
بر کچکنه‌گنه میدانلق‌غه یتدیلر آنده اوسته‌ل شیکللی

تاقته‌لار قورولوب قاباقدن تورلی تـورلی نعمتلر
حاضرله‌نگان ایدی. کچکنه کشیلر بولارنی اشاره‌لر
ایله رزقلانورغه اونده‌سه‌لرده بوکری حیله‌لریدن قورقوب
برنرسه‌ده آشارغه قیمادی اما کچکنه کشیلر حاضرله‌گان
صیلریدن اوزلری آشی باشلاغاچ وبـولاردان راضی
بولماولارنی بوکری توسلریدن آڭـلاغاچ واوزلـری
آشاغانلقدن نعمتلرنڭ آغولی توگل ایکانی بلنگاچ
یرگه اوتوروب تـوماغه‌ده هـر صاوتدن بـره‌ز کیساك
بیروب آشادرغالی بـاشلادی. کچکنه کشیلرده بیك
شادلاندیلر.

مجلس بتکاننڭ صوڭنده برنـڭ یولچیلرمـزنی
اشاره‌لر ایله قالالارنده ایك زور بولغان اویلرینه
اوندی باشلادیلر اویلرینڭ ایشگی کچکنه بولسه‌ده
بولارنڭ صیوون صیماون اویلی آلمادیلر. بوکری ایله‌توما
آلارنڭ اونده‌ولرن آڭلاسه‌لرده‌نی اوچون اوندگانلرنی
بلمه‌گانلر ایدی. اویگه‌یاقن کیلگاچ بولارغه اورناشرغه
اورن بیرگانلکلری معلوم بولدی. بولارنڭ اول اویگه

صیماساق بولوون کورگاچ، کچکنه کشیلر بیك آبدراب
کیتدیلر. شوندن‌صوڭ بوکری اوزلرینه یاراقلی زور
اوی‌صالورغه کیره‌ك ایکانلکنی آلارغه آڭلاتوب، شول
ییردن یراق‌توگل‌گنه بوره‌نه‌لردن اوزی اوینڭ نیگزن
قورا باشلاب کورسه‌تدی. صوڭره مسافرلرمز آلار ایله
ایسانله‌شوب ، اوزلرینڭ غارلرینه کیتدیلر. کچکنه
کشیلرده ایندی آلارنی اوز کشیلرینه صاناب اوزاطا
باردیلر. غارغه باروب ییتمه‌س بورون اوزاتوچیلرنی
بوکری قولی ایله کیته‌رگه اشارت ایتوب ، قایتاروب
ییبه‌ردی. غارنڭ اچینه کرگاچ بوکری کولوب ایتدی:

— منه حاضر بزنڭ بتون پادشاهلغمز بولدی. بوتیره‌ده
یراق ییرلرگه قدر بزگه دشمانلق قیلا آلورلق زور
کشیلر بولماغانلقدن، بوواق کشیلر ایله بزگه‌مونده عمر
ایته‌رگه ممکندر. ایسکده توت نوما بر نیچه کوندن
بزنڭ سینڭ بله‌ن برگه توررغه دۋاریسمز بولور. آلار
بزنی اوزلرینڭ پادشاسی ایته‌سیلری کیله دیدی.

— بوبراکیت‌شیکللی اوزکوزیمه اوزم اشاناسم‌کیلمی دیدی نوما.

— تگنده قویاش‌بایوشی یاغنده بر تورلی خلق بار آلاربزنی کورسه‌لر یرتقچ‌قه صانارلرایدی آلارده بولار قاراغان کبك عجبسنوب قارارلرایدی لکن‌بزگه‌بولار کورسه‌تکان حرمتنی کورسه‌توب ، بولای قارشو آلماسلر ایدی دیدی بوکری.

نومـا بوکریگه صیینوب ، سرپالانوب: «مین بو وقتقه قدر بولغان حاللرمزگه بیك راضی» دیدی.

بوکری سوزنده یاڭلشمادی بر آطنه اچنـده کچکنه کشیلر بولار صیارلق بر کچره‌کگنه اوی اولگرتوب، بولارنی چاقررغه غارغه ایلچی کیلدی. ئه‌یبرلرن‌جییوب‌بوکری ایله نوما اوزلری‌نلڭ یاڭـا اویلرینه کیتدیلر بارغاچ بعض کیره‌ك توش‌لرن‌بوکری بر آز جایلاشدرغالادی.

شول روشچه بوکری ایله نوماکچکنه کشیلر آراسنده تورا باشلاب تیز زمانده آڭوشه باشلادیلر.

بوکری حتی آلارنڭ تلنده اویره‌ندی. بوکری اوچون
بر چیتون اش قالدی اولده بولسه بار کیره‌ك یاراق
نرسه‌لری ایله شارنی کچکنه کشی‌لرگه کورسه‌تمه‌ینچه‌گنه
غارغه کرتمك ایدی زیرا اگر کورسه‌تسه کوب یللر
آزابلانوب یاصاغان نرسه‌سی‌نڭ نی ایکانون بله‌سیلری
کیلوب قاراغان بولوب بوزو احتماللری بار ایدی.

نوما بوکری‌نڭ خاتونی بولوب دائما سیوکلی
وحرمتلی بولدی. ایکی یلدن صوڭ نوما، محبت‌لیگنه
براوغل تودروب اول اوغللری اوسکاچ بوکری
اوزی‌نڭ حکمت‌لرنی آنڭ قلبینه‌ده صالدی ولکن
بویرده آثار یاراقلی ضورگه‌وده‌لی خاتون بولماغانلقدن
نسل قالماوچیلغی آنی بیك خفالادی.

شول سببدن بوکری اوغلی ایله برگه‌له‌شوب شار
ایله سفرگه چغونی اویلادیلر لکن ایکی یل الك اوّلگی
قالالاری یانده‌راق ایکنچی بر کچیره‌ك قالا قوردیلر
اوّلگی قالالاری آثار قاراغانده بر محله بولوبقنه
قالدی. کچکنه کشیلرنڭ‌ده قایسیلری شول بوکری ایله

اوغلی صالغان بیوك وزور اویلرده تورونی آرتوغراق کوره باشلادیلر.

بوکری‌نڭ سفرگه چغاراوچون آلدان بیلگوله‌ب قویغان کونی یتکانده شار غاز ایله توتورلوب ویرگه باولار ایله تارتدرلوب اوچارغه حاضر ایتلب قویلغان ایدی. نوما ایری ایله اوغلن کوزیاشی ایله‌اوزاتوب آلار قایتقانچی کچکنه کشیلرگه حاکم بولوب قالدی. ایرته‌گوسن ایرتوك یولچیارمز اوزلری بیلگوله‌گان یاقغه قوش اوچومی قدر بیوکلکدن هوا بوینچه اوچوب کیتدیلر. بوکری بیك بیوککه کوته‌رلمدی سببی ایسه قایتقانده قوری یول‌بلن قایتورغه توری کیلسه، یول‌اوچون ییر یوزن قارامق‌اوچون ایدی. دورت کون اوتکانده، نیچه یولچیلرنی آشاب‌هلاك‌ایتکان آفریکه‌نڭ رحیمسز کشی‌آشی‌تورغان یرتقچ آدملرینڭ زور تیگز ییرلری تورسندن‌اوتوب‌بارالار ایدی. یرتقچلار بولارنی کورگاچ اوقلار آطا - آطا قچقرشوب شاربارغان یاقغه تابه شار آرتندن چابا باشلادیلر. لکن شار آلارنڭ اوقلاری ییته‌رلك ییرده توگل‌ایدی.

مصر ییرینه یاقنلاشه باشلاغاچ مصر حکیملری کورمه‌سون‌دیب بوکری شاقتی بیوکلکگه منذی، زیرا هواده شار ایله اوچوب یورولر آلارغه معلوم ایدی دخی یوغاری منووی‌نڭ ایکنچی‌سببی بولوطلار اچنده کوك کوکره‌ب یاشن‌لر بلنه باشلاغاندن شارغـه ضرر کیلودن شیکله‌نوب ایدی.

شولای هوانڭ یوغاری قاتلاوندن بارغان وقتده تون ییتکان‌ایدی شار آلغه تابا کوچکه‌گنه بارا‌باشلادی. بوکری‌نڭ کامپاسی‌ده شارنڭ بارا تورغان یاغی‌نڭ شاقتی‌اوق اوزگه‌رگانون کورسه‌تدی. بولای‌اوزگه‌ر ونڭ سببن بوکری هیچ آڭلی آلمادی. بوکری‌بیك آبده‌راب شارنی اوزی تله‌گان یاقغه ییبه‌رگه بار قوّتی ایله طرشسه‌ده، شـار آنـڭ سوزن طـڭلامادی. هوانڭ یوغاری قاطلاونده ییر ما گنیتی‌نڭ قوّتی بلنورلـك درجه‌ده اوزگارسه کیره‌ك دیب اوطوریدن اوطوری توبه‌ن تابا توشه باشلاغان ایدی کیناتدن قورقنچلی وبیك قوّتلی صزغرغان طاوش ایشتلدی. شار ایـك اوستدن کچره‌كگنه یارلوب کیتکان ایکان.

هواده شارنی توزه‌تورگه ممکن بولماغانلقدن ییرگه توشمکلك ضرور بولدی لکن شار بوکرینك اختیارینه قویمیچی اوزی اکرونگنه اینه باشلادی خیرلی بولسون قایه‌غنه اینه‌ر ایکان دیب ایتورگه گنه قالدی. بوتوشلرده چاد کولی بولغانلقدن بوکری‌نك بار قورقغانی شول کول اوستنه توشوایدی زیرا آنده توشسه‌لر هلاك بولاسیلری بیلگولی ایدی.

تون قارانغی بولغانلقدن توبن‌ده‌گی نرسه‌لرنی آیروب کورر حال یوق بخت‌که قارشی قوری یرگه توشسه‌لرده آکسزدن‌توری کیلوب کنه‌توشه‌چکلر ایدی. بوکری آلایده گوژ کیتمیچه وقورقنچ‌لقنی اوغلندن یاشرمینچه اوغلی ایله سوزگه کرشوب اوزی اولوب اوغلی ایسه‌ن قالغان تقدیرده آثار نیشلرگه کیره‌ك بولاچاق‌لرن اویره‌تدی. اوغلی بیك اعتبار ایله طڭلاب آتاسینه ایتدی:

— اگر بزگه تقدیرده هلاك‌لك یازلغان بولسه‌بز ایکیمزده هلاك بولورمز دیدی.

— اوغلم سین بو سوزنی ایتمه،تقدیر تگیلایده‌بولایده بولور بلکه مین‌بربر تورلی عجب حیله‌لر بله‌ن‌ترکده قالورمن‌سین اوله‌رسنگ‌اول‌وقت‌شاید مین مونده‌یوغالمام انکانگ‌یانینه قایتورمن‌اما اگر مین اولوب سین‌قالسه‌نگ سین قایته آلماس‌سنگ دیدی.

—٠اتی سین بو سوزلرنگده بیک‌حقلی ودرست ایته‌سنگ هر نیچک بولسه‌ده ایسه‌ن قالسام سینـنگ یخشی وحکمتلی امرلرنگنی یرینه کیتورورگه طرشورمن دیدی.

آلار شوشی سوزلرده ایکان کارزینکه قاتی ییرگه کیلوب به‌رلدی. بوکری اوغلی‌نگ قولنن توتوب، ئه‌یده تیزره‌نگ چق اوستمزگه شار توشوب قابلاماسون دیدی. شولای آلار بیک‌تیز کارزینکه اچنن‌سیکروب چغوب؛ قوری ییرگه توشولرینه بیک شکر ایتدیلر. بوکری اوزینـنگ اوتکن قاراولاری ایـله یاقنراق ییرلرنی قاراغاچ کوردی تمساح‌لر ایله‌طولو چاد کولینه بر-ایکی آدوم‌غنه قالغان.

— بزگه بواورنده بر مینوتده تورغه یاراماس ایس

طویا تورغان تمساحلر بزگه قوناقغه کیلونی کیچکلرمسلر دیدی:

بو کری بو سوزنی ئەیتوبکنه اولگرگان ایدی کولگه تابه یکرمی آدوم چاماسی ییرده تمساحلرنڭ قورودن شووشوب کیلگان شپتردا ولری ایشتله باشلادی. بوکری تیزرەك اوغلینڭ قولندن توتوب، تومگه کلرگه سورتنه سورتنه بر نیچه تاپقر یغلوبده کیتوب اوزی آرتوندن آلوب بارا باشلادی. مڭ آدوملاب ییر کیتکاچ بوکری توقتاب اوغلینه ئەیتدی:

— ایندی بز حاضر مونده قورقنچسز یرده تمساحلار صودان یراق کیتمیلر دیدی.

آلار مونده طاڭ آتقانچی طوروب یاقتورغاچ شار یانینه بارسەلر، نی کوز بله کورەسڭ کارزینکەنڭ استیناسون تمساحلر تیشوب بترگانلر.

بوکری شار ایله کارزینکەنی یارقرییندن یراقغه راق آلوب کیتوب، اوغلی ایله توزەتورگه توتوندی. آلار مونده کشی تورمی تورغاندر دیب اویلاغانلر ایدی

ایکی آطلی کشینڭ بولارغه تابه چابوب کیلـگانون کورگاچ بیك عجبسندیلر. لکن کیلوچیلرنڭ قصدی اوصالاق توگل ایدی. کیـ... گه یوز آدوم چاماسی قالغاچ توقتاب عربچه «سز نیندی کشیلر» دیب قچقردیلر.

بوکری اوزی بلگان تلنی ایشتکانگه شادلانوب جواب بیردی:

— بز قویاش چغوشی یاغی نڭ کشیلریمز مونده قضاغه اوچراغانلقمزدن سزده قوناق بولورغه صوریمز اگر سز بو یرلرده توروچیلر بولسه گز دیدی.

آطلی کشیلر یاقن کیلوب و آطلارندن توشوب شارنی و آنڭ ئه‌یبرلرینی تکله‌ب صوراشه باشلادیلر. صوگره بوکری ایله اوغلینی اوزلری ایله برگه طاوغه قوناقغه آلوب کیتدیلر. شارنی و آنڭ ئه‌یبرلرینی آطغه تویه دیلر. اویلری کولدن اون چاقرم چاماسی یرده ایدی.

ایکی ساعتدن صوڭ کوچوب یوری تورغان بوتون بر قبیله‌گه کیلوب یتدیلر. خلقی بولارنی قبول ایتوب قارشی آلدیلر. عادتلرنده کیلگان کشیلرنی

قبیله‌ده‌گی بار کشیلرده قوناق ایته‌رگه‌ تیوش بولغانلقدن
یولچیلرمز هر قایوسینڭ چاطر اویلرینه کروب، قویغان
رزقلارن آشارغه وقمزلارن اچه‌رگه تیوش ایدی. شولای
قوناق بولوب یورمکلك بنی[...]ه[...]ق کونلرگه ییتکانلکدن،
بوکو[...] اوچون بیك فائده‌لی بولدی. شول آراده اوغلی
وچون خاتونلقغه قز کوزله‌دی. اوغلینه یاراقلی قز
تابقاننڭ صوڭنده قزنڭ آتالاری ایله بیك تیز کونوشب،
عادتلرنچه قرقغنه طویده بولدی. قز آرتندن پریدانغه
بر آط، بر چاطر وبرنیچه باش حیوانده بیردیلر.

بوکری کیته‌چه‌گن آلارغه سیزدرمس اوچون چاطر
اوین آلاردان یراغراق ییرگه قوروب، اوزی هر توننی
شاراشی ایله مشغول ایدی وشار تمام اولگرب یتکاچ
تونی هیچ کم کورمه‌سدن اوغلی وآنڭ یاشکنه خاتونی
ایله هواغه کوته‌رلب کیتدیلر. ایکی آطنه اوتکانده
خوفسز خطرسز اویلرینه قایتوب ده یتدیلر. نوماغه‌ده
کچکنه کشیلرگه‌ده بولارنڭ قایتووی بیك زور شادلق
بولدی.

صوڭ.